

BRZDOVÝ SYSTÉM BAS MÁ V UNI ZACHRÁNIT PŘES TISÍC CHODCŮ ROČNĚ

Evropská komise si již v roce 2001 stanovila cíl snížit počet úmrtí při dopravních nehodách na polovinu do konce roku 2010. K tomuto projektu se váže také současný návrh Komise vybavit všechny nové automobily brzdovým systémem BAS.

Světová zdravotnická organizace WHO odhaduje, že silniční nehoda bude do roku 2020 stále ještě třetí nejčastější příčinou úmrtí ve světě. V současnosti zahyne ročně na silnicích 1,2 milionů lidí, jen v Evropské unii je to ročně osm tisíc chodců a cyklistů.

Evropská komise vede od roku 2000 diskuse s Asociací evropských výrobců automobilů (ACEA), ale také s Asociací japonských výrobců automobilů (JAMA) a Asociací korejských výrobců automobilů (KAMA) s cílem zlepšit bezpečnost chodců v případě středu s motorovým vozidlem. O rok později mohla již Komise předložit závazek ACEA Evropskému parlamentu a Radě. Jeho součástí byl soubor testů zaměřených na zlepšení konstrukce přední části motorových vozidel a řada doporučení na zlepšení prvků aktivní i pasivní bezpečnosti. Podobný závazek později učinily i asociace JAMA a KAMA. Roku 2001 také Komise vydala Bílou knihu, ve které byl stanoven cíl snížit počet obětí silničního provozu do roku 2010 na padesát procent.

Na žádost Evropského parlamentu poté Komise vypracovala návrh nové směrnice, která byla přijata jako směrnice 2003/102/ES o ochraně chodců. O dva roky později byla přijata směrnice 2005/66/ES o použití systémů čelní ochrany.

V rámci úsilí o snížení počtu obětí silničního provozu na polovinu do roku 2010 organizuje Komise od roku 2004 také program Evropská charta bezpečnosti silničního provozu. Programu se mohou zúčastnit organizace občanské společnosti, které se zaváží každodenně přispívat k bezpečnosti silničního provozu. Své závazky pak mohou plnit v rámci několika oblastí: chování účastníků silničního provozu, výkon vozidel a kvalita dopravních infrastruktur. V rámci tohoto programu byla na konci minulého roku oceněna i Policie ČR.

Evropská komise nyní navrhuje aktualizovat směrnici z roku 2003 a také požadavky směrnice z roku 2005 a současně zavést požadavky na nový brzdový systém automobilů, tzv.: Brzdový asistenční systém (BAS).

Podle Komise by měly být všechny nové automobily v EU vybaveny systémem BAS do roku 2009. Poprvé byl systém použit u vozů značky Mercedes roku 1996, o dva roky později již zmíněná automobilka zavedla systém u všech svých vozů. Systém má posílit výkon brzd a současně obsahovat senzory, které včas upozorní řidiče na možnou srážku. Tak by měla být brzdná dráha automobilu podstatně zkrácena. Komise si od zavedení systému u všech nových auto-

mobílů v EU slibuje záchranu více než tisíc lidských životů ročně.

Místopředseda Evropské komise Günter Verheugen k tomu řekl: „Tento návrh je dobrý a důležitý pro bezpečnost všech účastníků silničního provozu, především pro zranitelné skupiny, jako jsou chodci a cyklisti. Současně navrhuje značně

snížit množství legislativy, neboť navrhovaná legislativa ruší dvě směrnice a dvacet sedm souvisejících národních legislativ. Budeme mít tedy méně legislativy, ale vyšší bezpečnost.“

**Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART**

ASTEROID OHROZÍ ZEMI v r. 2036

Vědci už v současnosti vědí, jaké je složení asteroidu Apophis, který se v roce 2029 nebezpečně přiblíží Zemi. Vesmírné těleso má být podle propočtů viditelné pouhým okem 13. dubna 2029, kdy bude vzdáleno od naší planety 35 tisíc kilometrů.

Podle původních předpokladů měl kus kamene o průměru asi 390 metrů ohrozit pozemský život v roce 2029, ale přesnější výpočty ukázaly, že mine zemský povrch ve výši 36 000 kilometrů, kde jsou například umístěny spojovací geostacionární družice, tedy v kosmickém měřítku doslova o vlasek. Vědci si však nejsou jisti, zda takové štěstí bude mít Země o sedm let později, kdy Apophis zkříží dráhu Země znovu. Americký Národní úřad pro letectví a vesmír (NASA) uvedl, že exploze po dopadu asteroidu by postihla území o rozloze tisíce kilometrů čtverečních a zvedla by do ovzduší množství prachu, které by na čas zastínilo sluneční záření na celé planetě. Vědci upozornili, že není na místě váhavé rozhodování, jak se k nebezpečí postavit, protože vývoj technologií schopných odchýlit dráhu kosmického zabijáka potrvá desetiletí. Asteroid dostal název podle staroegyptského boha zla a zkázy, který sídlil ve věčných temnotách a velel armádě démonů trápících lidi. Každý den se pokoušel pohltnout sluneční loď, na které bůh Ra putoval po obloze. Většinou býval zobrazován v podobě obřího hada. Starověcí Egypťané mu říkali Apep či Apop, Američané použili pro název řeckou transkripci. Ve Spojených státech už nyní uvažují o přesnějším sledování tohoto nebezpečného tělesa. Bývalý americký astronaut a velitel modulu Apollo 9 Russell Schweickart navrhl americkému kongresu vyslání kosmické sondy k Apophisu. Na povrch by umístila radar a vysílací zařízení. Podle údajů o pohybu asteroidu, které by zařízení dodávalo na Zemi, by bylo možné přesně určit, zda, a hlavně v jaké vzdálenosti v dubnu 2029 Zemi mine. Existuje nebezpečí, že do Země narazí o sedm let později. Není ale třeba podléhat panice: podle amerických expertů z NASA je pravděpodobnost srážky jedna ku pětáctiřiceti tisícům.

„Nebezpečí existuje a nemůžeme ho vyloučit. Je ale malé,“ citoval server SPACE.com Davida Morrisona z Amosova výzkumného centra v Silicon Valley.

Hypotézu, že Země by se mohla střetnout s asteroidem, bere Evropská vesmírná agentura (ESA) vážně už od roku 1996, kdy se na tuto organizaci obrátila Rada Evropy s požadavkem připravit strategii, jak čelit hrozbě katastrofy, jež by přišla z vesmíru.

V červenci loňského roku experti ESA doporučili, aby organizace dala tomuto úkolu prioritu. Přestože lze ohrožení Země z vesmíru považovat za velmi hypotetické, naše planeta byla v ranném stadiu své existence vystavena poměrně intenzivnímu bombardování asteroidy. Dosavadní vědecké poznatky umožnily lokalizovat přes 160 kráterů způsobených právě dopadem vesmírných těles. Enormní množství hmoty, která z vesmíru zasáhla před 65 miliony let mexický poloostrov Yucatán, měla pravděpodobně za následek vyhynutí dinosaurů. V následujícím období se ale hrozba z vesmíru stala poměrně vzácná. Až v roce 1908 zřejmě rozměrnější asteroid zdevastoval přes dva tisíce kilometrů čtverečních lesa v opuštěné části Sibíře. Nyní tedy vědci předvídají, že dalším vesmírným tělesem, které by mohlo Zemi alespoň hypoteticky ohrozit, se v roce 2036 může stát asteroid 99942 Apophis. Začátkem příštího století by mohl, ovšem s pravděpodobností jedna ku tisíci, ohrozit Zemi i další asteroid 2004 VD17.

Pokud by k tomu skutečně došlo, pak by se při dopadu tělesa na zemský povrch uvolnila energie 10 000 megaton, tedy ekvivalentu ničivé síly všech jaderných zbraní skladovaných nyní na naší planetě. Apophis podle nových zjištění svým složením odpovídá typu kamenných meteoritů (kromě nich ještě existují meteority kovové a smíšené) a v této skupině náleží k vzácnému druhu tzv. chondritů, označovaných v odborné terminologii písmenem L. Do této skupiny spadá jen asi sedm procent všech známých asteroidů.

„Je důležité poznat, z čeho se skládají. Může nám to pomoci při příštích, možná nebezpečnějších střetech. Je dobré poznat svého nepřítele,“ tvrdí člen výzkumného týmu Richard Binzel. Asteroid, nazývaný oficiálně 99942 Apophis, měří v průměru 390 metrů. Odborníci soudí, že pokud by na Zemi dopadl, způsobil by škody podobné úderu vlny tsunami v jihovýchodní Asii na konci roku 2004. Apophis byl objeven v červnu 2004 a původně se experti domnívali, že pravděpodobnost jeho střetu se zemskou činí zhruba tři procenta. Později své závěry upravili do optimističtější podoby. Hrdinu, srovnatelného s Bruceem Willisem z filmu Armagedon, snad tedy lidstvo nebude potřebovat.

